

KADINLARIN SESİ

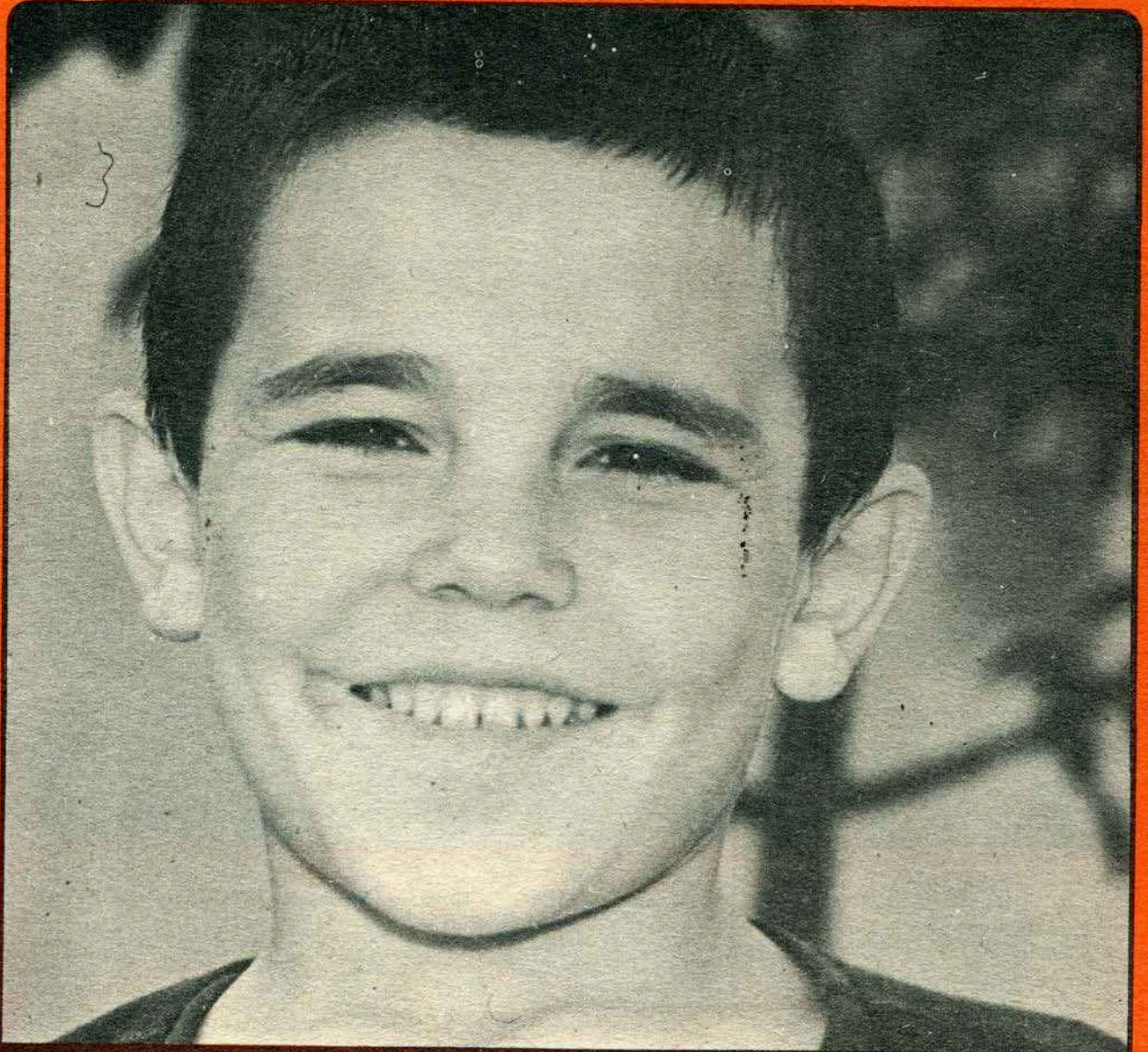

eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

SAYI 42 • YIL 4 5 TL

AYLIK DERGİ

OCAK 1979

gözlerindeki umut geleceğimizdir

YENİ YILINIZ KUTLU OLSUN

1979'A DAHA GÜÇLENMİŞ, BİLENMİŞ, YILGINLIĞA DÜŞMEDEN GİRİYORUZ.

1979'DA DAHA ÖZVERİLİ, KARARLI, KORKMADAN VE YORULMADAN

ÇALIŞACAĞIZ VE FAŞİZME GEÇİT VERMEYECEĞİZ.

Kadınların Sesi Dergisi — Sahibi: Beria Onger — Sorumlu Yazışleri Müdürü: Berrin Uyar — Adres: Babiali Cad. Tasvire Han, Kat: 2 No: 26 Cağaloğlu - İstanbul — Fiyatı: 5 TL. — Abone Fiyatları: Yurtiçi: 1 yıllık 55 TL., 6 aylık 30 TL., Yurtdışı: 15 DM — Film: Gözlem Baskı - Karaca Ofset — Türkiye Dağıtımı: Temel Dağıtım — Posta çeki hesap No: 110906 — Son baskı tarihi: 9 Ocak 1979

Ekrem Morali
bağışdır - 2012

Yeni yılda umut yolu

Bir yanda, "şimdi ne yapacağız? Türkiye'yi içinde bulunduğu durumdan kim, nasıl kurtaracak?" diye kara kara düşünenler, 1977 seçimlerinde bütün umutlarını CHP'ye bağlamış ama umduklarını bulamamış kitleler. Bir yanda tırmanan faşizm.

Son seçimlerde emekçiden yana vaatlerle hükümet olan ve MC'den ekonomisi batmış bir ülke devralan CHP verdiği sözü tutmadı, tutamadı. Çünkü emekçi kitlelere dayanarak geldiği iktidar döneminde seçimini yanlış yaptı. [Emekçi kitleler için hiç bir şey yapmadı ve sürekli sağa kayd.] Seçim öncesinde «hayatı ucuzlatacağız» dedi. Pahalılık ateşten gömlek. «Herkes iş ve işgüvenliği» dedi. Ocaktan bu yana 70 bin kişi işsiz kaldı. Taban fiyatları hızla artan hayat pahalılığı karşısında yetersiz ve yoksul köylü yine topraksız kaldı. İşçi ücretlerinin dondurulması yolunda çalışmalar yapıldı. Borçlarımızı kapatmak, belimizi doğrultmak adına sürdürülen dış ilişkiler sonunda emperyalizmin örgütleri IMF'lerin, Dünya Bankalarının tutsağı oldu. «Emperyalizme, silahlanmaya karşıyız» dendi. MC'nin bile cesaret edemediği üsler açıldı. Erken uyarı sistemlerine Awaks'a komşularımızı tehdit etmek amacıyla girildi.

CHP tercihini tekeli sermayenin istemleri doğrultusunda yaptı. Ve ülkemiz ekonomik çıkmaza saplandı. Tekeli sermayenin bunalımı emekçi halkımızın sırtına yüklendi. Yani daha çok sömürü, daha çok dışa bağımlılık...

Ve can güvenliği. Her gün ortalama 5 kişinin

öldürüldüğü ülkemizde görmemezlikten gelindi.

terörün kaynağı

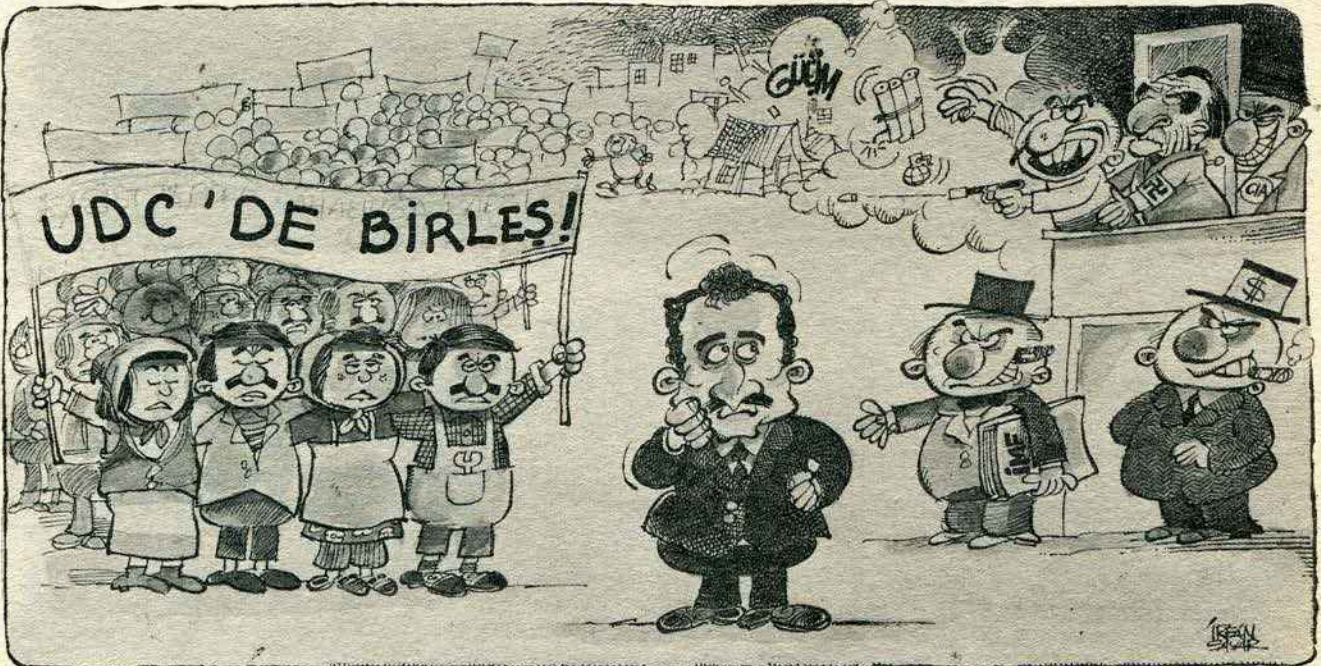
Hızla tırmanan faşizm karşısında hem sağ hem sol teröre karşıyız diyerek, terörün gerçek suçluları cezasız bırakıldı. Kaynağına inilip faşist yuvalar ve faşist parti kapatılmadı. Bu arada getirilmesi düşünülen bazı değişiklikler (dernekler yasası, güvenlik önlemleri, vb.) demokrasi güçlerinin istediği yönde değil, olumsuz yönde geliştirildi.

Şu anda ülkemizde tekeli sermaye CHP'ye bunalımdan çıkış için iki önlem dayatıyor. İçinde AP'nin de bulunduğu bir hükümet ve sıkıyönetim. Böylece faşizmin tumanışını hızlandırmak istiyor. CHP bu dayatmalardan birini sıkıyönetim ilan ederek kabul etti. Şimdi sıra ikincisinde. Oysa CHP bu iki yoldan birini seçmek zorunda değildi. Vakit yine de geç değil.

CHP ve hükümet halkımızın sesine, sendikalarda, demokratik derneklerde, kooperatiflerde, meslek örgütlerinde siyasal partilerde örgütlenen demokrasi güçlerine kulak vermeli. Faşist odaklar derhal kapatılmalıdır.

Bu nedenle HALKIMIZIN BİRLİĞİNİN sağlanması bunalımdan çıkışın tek yoludur. Bulunduğumuz her yerde bu birliğin sağlanması en başta gelen görevimizdir. Bu birlik faşizmi inine sokacak olan eylem ve cephe birliğinin sağlanmasının da tek yoludur. Bu yol aynı zamanda başını işçi sınıfımızın çektiği geniş emekçi yığınlara yaslanan, tekelilere, emperyalizme, feodalizme karşı bir iktidarın da yollarını açacaktır.

KADINLARIN SESİ

● Başbakan Bülent Ecevit, dün 13 ilde uygulamaya koyulan sıkıyönetimle ilgili açıklamasında "Sıkı yönetim özgürlükçü demokratik yönetimi güçlendirecek ve bütün millete huzur getirecek şekilde uygulanacaktır" dedi.

● Başbakan sıkıyönetim uygulamasında temel hak ve özgürlüklerin de korunacağını kaydetti.

27.Aralık.1978
GÜNAYDIN

28.Aralık.1978
MİLLİYET
Sayfa: 9

SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI 2 NUMARALI BİLDİRİSİ

2 sayılı bildiri aynen şöyledir:

"Anayasal hak ve özgürlükleri korumak bu hakların kötüye kullanılmasını önlemek ve yurttaşların can ve mal güvenliklerini sağlamak amacıyla, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki belirtilen tedbirlerin alınmasına gerek duyulmuştur:

5- Sıkıyönetim ilanını gerekli kılan olay ve eylemlere ilişkin her türlü afiş, pankart, yazı, resim ve bildirileri basmak, dağıtmak, duvarlara vesair yerlere yapıştırmak, bina, duvar, yol ve trafik işaretlerine her ne amaçla olursa olsun yazı yazmak, yol ve meydanlarda halkı heyecana verecek huzur ve emniyeti bozacak şekilde akaryakıt, lastik ve benzeri maddeleri yakmak yasaklanmıştır.

SIKIYÖNETİMLER ÇÖZÜM DEĞİLDİR

CHP ağırlıklı hükümet, çok yüksek be-yutlara ulaşan şiddet olaylarını önlemek amacıyla 13 ilde sıkıyönetim ilan etti. Sıkıyönetim isteği son günlerde faşist örgütler ve gerici basın tara-fından sürekli, çözüm yolu olarak öne sürülüyordu.

Oysa Cumhuriyet tarihinin yarısını sıkıyönetimler altında geçiren hal-kımız, sıkıyönetimlerin bunalımlardan çıkışa çare olamayacağını çok iyi bilmektedir. Şunu da çok iyi bilmektedir ki, sıkıyönetimler faşist tırmanı-şın, faşist provokasyonların daha da artmasına yolaçacaktır. Bunun en somut ve anlamlı göstergesi, sıkıyönetim ilanını aylardır kimlerin istediği ve kimlere bir bayram sevinici yaşattığıdır.

Ülkemizin bu durumdan kurtulması için tek çözüm yolu HALKIMIZIN BİRLİĞİNİN sağlanmasıdır. Hükümetin de halkımızın bu birliğine dayana-rak faşist odakların üzerine kararlı bir biçimde gitmesi, MHP, ÜGD gibi örgütleri kapatması, cinayetlerin hesabını sorması, ilerici ve demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğine bağlıdır.

CAN VERDİKLERİ SAVAŞIM DURMADI, DURMAYACAK !

**MEHMET ÇAKMAK —
TÖB-DER LİCE ŞB.
BAŞKANI**

19 Aralık günü Temel Dağıtım Diyarbakır Bü-ro-su Apocu katillerin saldırısına uğradı. Bu saldırı sonucu Lice TÖB-DER Başkanı, aynı za-man da TÖB-DER Ge-nel Yönetim Kurulu ü-yesi olan Mehmet Çak-mak öldürüldü. Temel Dağıtım Diyarbakır so-rumlusu ve İGD üyesi olan Ömer Ağın ağır ya-ralandı.

**MEHMET ÇELİK —
TSİP ÜYESİ
ANTALYA İLÇE
YÖNETİM KURULU
ÜYESİ**

Faşistler tarafından vurulan TSİP Antalya Merkez İlçesi Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Çelik, 12 Aralık günü öl-dü. Mehmet Çelik'i öl-düren Emin Kumtepe, i-fadesinde cinayeti iş-lemek için Antalya Ül-kücü Gençlik Derneği Başkanı ile 20 bin lira üzerinden pazarlık yap-tıklarını ve ondan ta-banca aldığını söyledi.

**AKIN ÖZDEMİR —
ADAKO BİRLİK
BAŞKANI**

18 Aralık günü ADA-KO Birlik (Adana Köy Kalkındırma Kooperatif-leri Birliği) Genel Mü-dürü Akin Özdemir, ka-rısının yanında faşist-lerce katledildi. Demok-ratik kooperatifçilik yo-lunda özveriyle çalışan Özdemir, aynı zamanda Adana Ziraat Mühen-disleri Odası başkanıydı.

**NECDET BULUT —
TİP ÜYESİ**

Faşistler bir bilim a-damını daha öldürdüler. Trabzon'da pusu kurula-rak öldürülen Profesör Dr. Necdet Bulut'un An-kara'da yapılan cenaze töreni, büyük bir anti-faşist gösteriye dönü-şürken, katillerin bu-lunması istendi.

**METİN AKGÜN —
İGD ÜYESİ**

Eskişehir'in Porsuk Çayı'nda, bir gencin ce-sedi bulundu. İşkence yapılp öldürüldük-ten sonra Porsuk Çayı'na atılan Metin Akgün, bir süre önce Ülkü O-cakları Derneği üyeli-ginden ayrılmıştı. Akgün'ün İlerici Genç-ler Derneği üyesi olduk-tan sonra öldürülmesi, hemen akıllara Türkes'in «Davadan döneni vu-run» emrini getiriyor.

"OĞLUM ÖLDÜ DİYE SEVİNMESİNLER, YERİNİ BEN ALACAĞIM.."

Mehmet Çakmak «Yolumuz İş-çi Sınıfının Yoludur» diyen öğret-men hareketinde önde gelen yiğit, yürekli bilinçli bir savaşıydı. İşte bu nedenle, 19 Aralık günü Diyarbakır'da emperyalizmin yer-li uşakları ve Apocu katille-rin ortak bir provokasyonuy-la katledildi. Aynı saldırıda Di-yarbakır Temel Dağıtım şubesinin sahibi Ömer Ağın ağır yaralandı. Mehmet'in anası, bacası İKD üyesi. Mehmet'i binbir emekle, yoksul-

luk içinde büyüten anasının yüre-ği şimdi yalnız böyle değerli bir oğlu değil aynı zamanda sömü-rsüz bir dünya için yiğit bir sa-vaşıyı yitirmenin de acısıyla ya-nıyor.

Ama Mehmet'in anası otu-rup ağıt yakmıyor. Oğlunun cena-ze töreninde Mevlude Ana şunları haykırdı:

«Oğlum öldü diye düşmanları sevinmesin. Şimdi onun yerini ben alacağım. Arkadaşlarıyla birlikte

savaşıacağım. Oğlumun katilleri faş-istler, Apoculara karşı savaşı, dört bacasıyla birlikte sonuna kadar sürdüreceğim.»

Mevlude Ana'nın haykırışı he-pimizin yüreğinde çarpıyor. Biz de söz veriyoruz ona: Mehmet'in bacasını dört değil, onbinlerle ve biz hepimiz daha çok çalışacak örgütlenecek, faşizme geçit verme-yeceğiz. Yeni Mehmet'ler ölmesin, Mehmet'in kavgası utkuya ulaşsın diye..

Türkiye'nin AWACS saldırı sistemine girmesi ile ne amaçlanıyor?

Geçtiğimiz günlerde yapılan NATO toplantıları bir kararla sonuçlandı. Bu karar, AWACS'ın, «erken uyarı sisteminin» bir üssünün Türkiye'de, Kon-ya'da kurulması kararıydı. Türk ordusunun bile tam karışma yetkisinin bulunmadığı bu sistem, CHP a-ğırlıklı hükümetçe hemen benimsendi. Hükümet AWACS erken uyarı sisteminin bir üssünü Türkiye'nin göbeğine kurdurmakla ne yapmak istiyor? Gezileri sırasında sosyalist ülkelerin bir tehlike olma-dığını açıklayan Ecevit, bu ülkeleri tekrar tehlike olarak mı görüyor? Yoksa emperyalist güçlerin ke-selerini açıp, yardım ellerini uzatmaları için onla-rın bütün isteklerine boyun mu eğiyor?

Yapılan hesaplarla bu sistemin Türkiye'ye en

azından 450 milyon Türk lirasına mal olacağı sap-tandı. Bu para nasıl ödenecek? Emekçi halkımız-dan kesilen vergilerle mi? Onları iliklerine kadar sömürerek mi? Oysa bu harcamalar halkımızın sağ-lık, eğitim gibi sorunlarının çözülmesi için har-canmalıydı.

Ayrıca bir noktayı da gözden kaçırmamak ge-rekıyor. Komşumuz İran halkının savaşımı güçle-niyor. Emperyalist güçler, daha önce Yakındoğu ül-keleri ve SSCB'yi kontrol etmek amacıyla AWACS'-ın bir üssünü İran'da kurmuşlardı. İran'da gelişen olaylara paralel olarak bir üssün Türkiye'de kurul-mak istenmesi, bu doğrultuda karar alınması dü-şündürücüdür.

DEMOKRATİK DERNEKLER ÜZERİNDE BASKILAR ARTIYOR

● 10 Aralık Pazar günü Bakırköy'de iki İGD üye-sinin faşistler tarafından saldırıya uğramasını pro-TESTO için toplanan çevre halkına, MHP binasından taş ve silahla saldırıldı. Kimlerin saldırdığı gün gi-bi ortadayken, polis Bakırköy Halkevi ve İGD şubesinde saatlerce arama yaptı, eşyaları tahrip etti, 35 kişiyi de gözaltına aldı.

● 16 Aralık akşamı Savaş Yolu Dergisinin çıkışı-nı haber veren afişleri yapıştıran 250 İGD'liyi po-lis gözaltına aldı. Savaş Yolu'nun izinli afişlemesi-ni yapan gençlerden bir kısmının İGD Eminönü Şubesine girmelerini bahane eden polis ve jandar-ma, şubeyi bastı. Derneğin eşyalarını tahrip ederek pencereden dışarı attı. İşçi sınıfının ve emekçi hal-kın örgütlü gücünün sesi Savaş Yolu'nun daha çık-maya başlamadan yazı işleri müdürünün katledil-mesi; izini alınmış afişlerini yapıştıran gençlerin gözaltına alınması anti-demokratik baskıların yeni örnekleri oluyor.

İGD Eminönü şubesinde yapılan aramadan son-ra sokağa atılan evraklar

ANARŞİYİ

YOKETMEK

ADINA

DEMOKRATİK

ÖZGÜRLÜKLER

KISILIYOR

CHP ağırlıklı hükümet «Anarşiyi önlemek» adı altında, dernekler, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, polisin yetkileri ve ceza yargılama yasalarında de-ğişiklikler yapıyor.

Emekçi halkımızın demokratik örgütlenme öz-gürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşleri engellen-meye çalışılıyor.

Oysa biliyoruz ki, terörün kaynağı, faşistlerdir. Onlar demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısılmasını, ortadan kaldırılmasını istiyorlar. Bu ya-sa değişikliklerinin kabul edilmesi, faşistlere güç verecektir. Oysa ilericiler, yurtseverler bu faşist yu-vaların dağıtılmasını, halkın taleplerine kulak ve-rilmesini istiyorlar.

işçiler, emekçiler, aydınlar,
ilericiler,
demokratlar,
devrimciler...

İşçi sınıfının, emekçi halkın
örgütlü gücünün sesi

haftalık gazeteniz

savaş yolu

BÜTÜN TÜRKİYEDE...

**EMPERYALİZMİN SALDIRI ÜSSÜ NATO'DAN ÇIKILMALI,
İKİLİ KÖLELİK ANLAŞMALARI YIRTILMALIDIR!**

«İÇİMDEKİ ÖFKE VE KİN MÜCADELE AZMİNE DÖNÜŞÜYOR»

Neriman Öztürk öğretmen. Aynı zamanda bir İKD üyesi. Yaşamını ve savaşımını paylaştığı kocası Kenan Öztürk, İstanbul Kaynarca'da faşistler tarafından 22 Kasım'da öldürüldü.

Neriman bacımız kendisine sorduğumuz soruları şöyle yanıtladı.

Neriman Öztürk'le bir röportaj

— Kenan'ın bölge halkı tarafından nasıl tanındığını ve öldürülüş nedenlerini anlatır mısın ?

«— Biliyoruz ki faşistler için iyi insanın yaşaması, halkı uyanıran, aydınlatan insanların yaşaması tehliktir. Kenan buraya yerleştiğimizden beri geçen ikibuçuk yıl içinde hemen hemen tüm Kaynarca halkı tarafından tanınmış ve sevgisini kazanmıştı. Yaptığı projelerde diğer mühendislerden daha az ücret alıyordu. Halkın yolu, elektrik gibi somut sorunlarının çözülmesinde aktif rol almıştı. Halk «Seni Belediye Başkanını yapacağız» diye sık sık Kenan'a gelirdi. Faşistler de Kenan belediye başkanı olursa, Kaynarca'da faşistlere meydan veremeyeceğini biliyordu.»

— Neriman, seninle daha önceleri de hayatınızın tehlikede olduğunu, her an sizleri öldürebileceklerini konuşurduk. Bütün bunları bilmenize rağmen, Kaynarca'dan ayrılmadınız. Neden?

«— Bizim Kaynarca'dan kaçmamız, belki Kenan'ı öldürmekten daha büyük zafer olacaktı faşistler için. Biz buradan gitseydik, belki bizim için en yakın dostlarımız bile «bunlar korktu, kaçtı» diyecekti. Mücadele güçleri azalacak, zayıflayacaktı. Ayrıca biz şu nu da düşünüyorduk. İlericiler, devrimciler zor zamanların insanlarıdır. Mücadele göğüs göğüse olduğu bir zamanda insan kaçarsa, bu yığıtlık, devrimcilik değildir bizim için. Evet, ölüm olabilir ama biz bu işe girerken zaten ölümü göze alarak girmiştik.

— Kenan'la aile ilişkileriniz nasıldı?

«— Birbirimizi çok seviyorduk. Diyebilirim ki hergün biraz daha seviyor ve bağlanıyorduk. Bu bağlılık bizim birlikte, örgütlü bir biçimde verdiğimiz mücadeleden kaynaklanıyordu. Evde, yapılan yanlışları, yapılacak işleri birlikte konuşur, karar verirdik.

— O'nun ölümünden sonra yaşantınızda bir değişiklik oldu mu?

«— Buradaki değişiklik sözünden şunu kastettiğini sanıyorum: Hani mücadeleden koptun mu, kopmadın mı? Hayır, kesinlikle. Zaten Kenan öldürülmeden önce de, burayı bastıkları zaman, bunu söylemiştim. «Kocamı öldürürseniz karşınızda beni bulacaksınız» diye. Kenan öldükten sonra da aynı şeyi söyledim.»

— Kenan'ın öldürüldüğü gerçeği hepimizi isyan ettiriyor. Bu isyan duygusu sende de mücadeleye dönüşüyor, değil mi?

«— Tabii. Bu kin mücadeleye dönüşmezse insanı ya deli yapar, ya da çok pasif, tüm dünyayla ilişkisini kesen bir insan yapar. Ancak, şunun bilincindeyim. Mücadele etmemek ve eve kapanmak Kenan gibilerin ölümünü hızlandıracaktır. Buna inandığım için içimdeki öfke ve kin mücadeleye dönüşüyor. Eskisinden daha hızlı, daha korkusuzca ve daha yılmadan.

— Kocanın cenaze töreninde yaptığın konuşma sırasında neler hissettin?

«— Oradaki konuşmamda güç aldığım şey o topluluktu. Birçok örgütün bir cenaze töreninde de olsa bir araya gelebildiğini gördüm. O insanlara Kenan gibilerin ölmemesi için birliğin, beraberliğin, eylem birliğinin gerekli olduğuna Kenan'ın olduğu gibi benim de inandığımı göstermek istedim. İnsanın kocası ölünce, her şeyi bitmiş olmaz, önünde mücadelesi vardır. Tek gücüm onun mücadelesini sürdürmek isteği, mücadele etmek gücü. Örgütlerimizin verdiği güç. Örgütteki arkadaşlarım olmasa, birlikte mücadele ettiğim arkadaşlarım olmasa, pek fazla dayanamazdım.»

Neriman Öztürk eşinin cenaze töreninde konuşurken

Avrupa'da çalışan kadınların durumu konulu seminer'den sonra Türkiye - Yunanistan ve Kıbrıs kadın örgütlerinin yaptığı ortak açıklama

13-18 Kasım 1978 tarihlerinde Budapeşte'de yapılan «Avrupa'da Çalışan Kadınların Durumu» seminerine katılan İKD, Kıbrıs Kadın Örgütleri Federasyonu, Yunan Kadınlar Federasyonu, Yunanistan Üniversiteli Kadınlar ve Çalışan Kadınlar Koordinasyon Komitesi, ayrıca DİSK, PEO, ESAK üyeleri şu ortak açıklamayı yapmışlardır.

Ülkelerimiz kadınlarının yaşadığı ve çalıştığı politik, sosyal ve ekonomik koşullar tartışıldıktan sonra, şunu ilan ederiz ki:

a) Türkiye, Kıbrıs ve Yunanistan emekçi kadınlarının durumlarının geliştirilmesi, toplumsal haklarının kazanılması ve korunması için verdikleri savaşım hepimizin ortak sorunudur. Ülkelerimiz emekçi kadınlarının, kendi özgül sorunlarının

çözümü için verdikleri savaş, emperyalizme ve faşizme karşı savaşımla sıkı sıkıya bağlıdır. Emekçi kadınların özgül sorunları ancak demokrasi, ulusal bağımsızlık ve barış ortamında çözümlenecektir. b) Ülkelerimiz emekçi kadınları adına, Kıbrıs sorununun, Birleşmiş Milletler'in Kıbrıs'la ilgili kararları doğrultusunda adil ve barışçı çözümü için, adadaki bütün yabancı askerlerin çekilmesi için, toprak bütünlüğü sağlanmış, federal temele dayalı, demokratik, bağlantısız, bağımsız ve egemen bir Kıbrıs için; bir barış ve işbirliği ortamında Rumların ve Türklerin birlikte yaşadığı, çalıştığı ve ortak yurtlarının emperyalist müdahaleler olmadan güneşli geleceğini sağlamak amacıyla yanyana uğraşı verdiği bir Kıbrıs için savaşımımızı daha da pekiştirmeye kararlı olduğumuzu açıklarız.

c) Halklarımızın yararı uğrunda örgütlerimiz arasındaki dostluk, işbirliği ve dayanışma ilişkilerinin daha da geliştirilmesinin gereğine kuvvetle inanıyoruz. Bu, genel olarak Akdeniz bölgesinin ve özel olarak da kendi bölgelerimizin, tüm ülkeler halkları arasında bir barış ve dostluk bölgesi haline getirilmesine önemli bir katkı olacaktır.

Halkın Tapınağı olayının ardındaki gerçek

Guyana'da Halkın Tapınağı tarikatına bağlı 900'e yakın insan siyanürle intihar etti.

Son günlerde dünya basınında bu olaydan çok bahsediliyor. Parababalarının, sermayenin basını, bu olaydan tarikat kurucusu Jim Jones'u sorumlu tutuyor. Gerçekten Jim Jones mudur' sorumlu? Yoksa parababaları mı?

ABD'de 3000 tarikat, bu tarikatlara üye 3 milyon insan var. Bu insanlar tarikatlar kurarak neyi çözmeye çalışıyor? Neye çare arıyor?

ABD'de ekonomik bunalım derinleşiyor. İşsizliğin, pahalılığın arttığı, ırkçılığın devamlı körüklenildiği ABD'de halk bir çözüm yolu arıyor. Halkın bir kısmı, soğan gibi bitkilere, Jim Jones gibi kişilere, çeşitli putlara tapıyor. Düzenledikleri seks, esrar partileriyle kapitalist düzenin pisliklerinden uzaklaşmaya, kendi kurdukları dünyada yaşamaya çalışıyor.

ABD parababaları, bütün bunları el altından destekleyerek radyosuyla, televizyonuyla, sinemasıyla halkı bu yola itiyor. Halkın gerçek çözüm yolunu bulmasını engellemek istiyor.

Ama bu tür olaylar, ABD halkına olduğu kadar dünya halklarına da örnek oluyor. Çözümün, sömürsüz bir düzeni kurmak, bu doğrultuda savaşım vermek olduğunu gösteriyor.

ROSA LÜKSEMBURG

Rosa Lüksemburg, 1871 yılının 5 Martında Polonya'da doğdu. Ölene dek halkların mutluluğu için savaştı. Almanya'da kitleleri peşinden sürükledi. Mitinglerde yığınlara seslendi. İşçi sınıfının, emekçilerin örgütlenmesi için özveriyle çalıştı. Tutuklandı ama yılmadı. 1. Dünya Savaşına karşı mücadele edenler arasında yer aldı.

1918 Alman devrimi ile hapten çıktı. Almanya'da gerici güçlere karşı verilen savaşımında emekçilerin yanında aktif olarak çalıştı.

15 Ocak 1919'da öldürüldü. Rosa Lüksemburg'un yaşamı, tüm dünyada emekçilerin sömürden kurtulma yolunda verdikleri savaşıma ışık tutuyor. Kendisini ölüm yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

sömürüye vura vura

40 BİN MÜHENDİS 1 SAAT SÜREYLE YURT ÇAPINDA İŞİ DURDURDU

TMMOB üyesi Ziraat Mühendisi Akın Özdemir'in öldürülmesi üzerine 21 Aralık'ta 40 bin mühendis saat 10.30'dan 11.30'a kadar tüm işyerlerinde, fabrikalarda ve üretim birimlerinde işi durdurmuşlardır.

RENAULT MAİS'DE İŞGÜVENLİĞİ İÇİN GREV BAŞLADI

DİSK'e bağlı Bank-Sen üyesi 356 büro işçisinin 15 Aralık'ta başlattıkları grev sürüyor. İstanbul, Bursa, İzmir ve Ankara'da olmak üzere 6 işyerinde birden sürdürülen grev yurt çapında Renault motorlu araçlarının satışlarını da etkileyerek devam ediyor.

KAVEL'DE GREV BAŞLADI

DİSK'e bağlı Maden İş Sendikası, İstanbul'da Kavel Fabrikası'nda greve çıktı. 329 işçinin çalıştığı fabrikada grev toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine başladı.

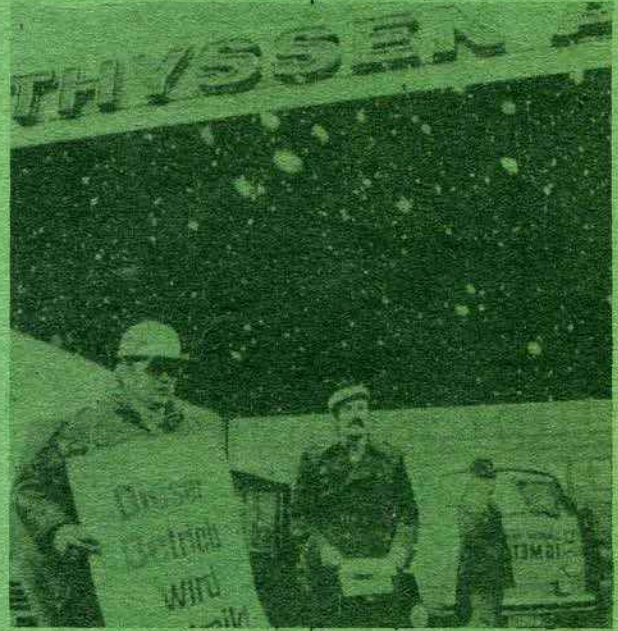
Bilindiği gibi Kavel İşçileri 1963 yılında, işçilerin toplu sözleşme ve grev hakkının alınmasında tayin edici bir eylem olan «ŞANLI KAVEL DİRENİŞİ»yle işçi sınıfı tarihine geçmişlerdir.

BİR YILDA TÜRKİYE'DE İŞTEN ATILAN İŞÇİ SAYISI 70 BİNİ BULDU

Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizin ceremesini emekçi halkımızın sırtından çıkarmayı amaçlayan parababaları çözüm yolunu işçi çıkarmada buldular. Ocaktan bu yana 70 bin işçi işten atıldı.

Ayrıca Türkiye'ye son gelen IMF Heyeti'nin «Kamu kuruluşlarında personel fazlası sürerse alacağınız krediler erir gider» yolundaki görüşü üzerine kamu kuruluşlarına eleman alınması da durduruldu.

FEDERAL ALMANYA'DA 100 BİN METAL İŞÇİSİ GREVDE

Krupp: «Yediği ekmeğe minnet bağlanan sadık işçiler arıyor-duk. Bunu Hitler sağladı.»

Thyssen: «8 saatlik işgünü Almanyamın içine sokulmuş bir tabut çivisi idi. Hitler bu çivileri söküp attı.»

Bu sözleri faşist Hitler Almanyası'nda Krupp ve Thyssen adlı sanayiciler söylüyorlardı. İnsanlığa en büyük acıyı yaşatan faşizmi destekleyen bu parababalarının fabrikaları bugün grevde.

Evet Federal Almanya'da İ.G. Metal Sendikası'nın çağrısı üzerine işlerinde Krupp ve

Thyssen fabrikaları işçilerinin de bulunduğu 100bin metal işçisi greve çıktı. Almanya'da 50 yıldır en büyük grev diye nitelendirilen grev, işçilerin yüzde 5'lik zam, haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesi isteminin işverenlerce reddedilmesinden sonra başladı. Parababaları ise bu isteme 40 bin işçi ve ailesini açlığa terkeden lokavtla karşılık verdiler.

Ancak şimdi Metal işçileri yalnız değiller. Tüm dünyada milyonlarca emekçi grevlerle dayanışma içinde.

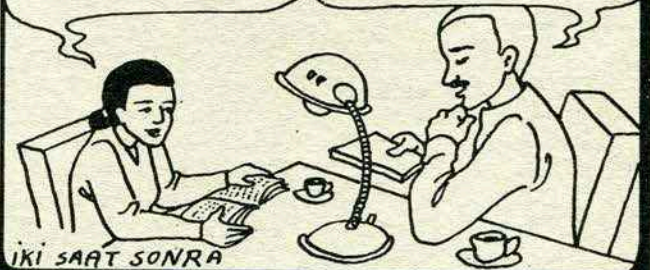
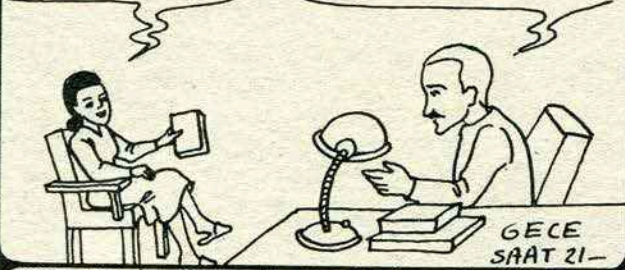
Böyle olması gerekmez mi?

COÇUK UYUDU DİİL Mİ ALİ? BEN DE ŞİMDİ BULAŞIĞI BITİRDİM. ŞU KİTABA BAŞLIYABİLİRİM. SEN NASIL BULDUN BU KİTABI

O KİTAPIN SAVUNDUĞU DÜŞÜNCE DOĞRU. ANCAK BAZI EKSİKLERİ VAR. SEN DE OKUDUKTAN SONRA BİRLİKTE TARTIŞALIM. ŞİMDİ BİR ÇAY İÇELİM. NE DERSİN?

BUGÜN İŞ YERİNDE ÇOK YORULDUM. EV İŞLERİNİ BENİMLE PAYLAŞMASAN DAHA ÇOK YORULACAĞIMI BİLİYORUM. ALİ SANA ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM.

NELER SÖYLÜYORSUN SEVGİ. EVİMİZDE HER ŞEYİ PAYLAŞMAMIZ DOĞAL DEĞİL Mİ? YORGUN GÖRÜNÜYORSUN, ARTIK YATALIM

SAAT YEDİ OLMUŞ. KALKSAK İYİ OLACAK.

BEN MEHMET'İ HAZIRLIYAYIM.

İKİ SAAT SONRA

BABASININ CANI, ANNESİNİN CİĞER PARESİ UYANMIŞ. HAYDİ BAKALIM. SEN KREŞİNE BİZ DE İŞİMİZE GİDELİM. OKULDA KİMSEYLE KAVGA ETME OLURMU?

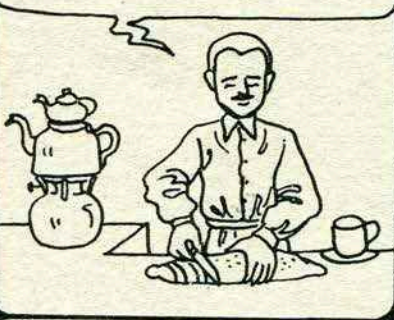

ÇAY HAZIR, SÜT DE HAZIR. SEVGİ'YLE MEHMET'İ BEKLİYORLAR. GELİN... GELİN...

GELİYORUM ALİ, YATAĞI TOPLADIM, GELİYORUM. MEHMET, YÜZÜNÜ YIKADIN MI?

ELİNE SAĞLIK ALI, ÇAY NEFİS OLMUŞ

AMA ANNE BU PEY NİRİ MASAYA BEN GETİRDİM.

İKİNİZE DE TEŞEKKÜRLER. ALİ SEN FABRİKAYA GEÇ KALMA. BEN MEHMET'İ KREŞE BIRAKIRIM. İYİ GÜNLER ATKINI İYİCE SAR.

SEVGİ BU AKŞAM BENİ YEMEĞE BEKLEMİYİN. SENDİKADA TOPLAN-TIMIZ VAR.

YARIN AKŞAM DA BİZİM DER-NEĞİN TOPLAN-TISI VAR.

HİÇ MERAK ETME SEVGİ. YARIN BEN MEHMET'LE KALIRIM. HOŞÇA KALIN!

ALO SANTRAL ÜÇ SAATTİR
BEKLİYORUM, UYUYOR MUSUNUZ?

SANTRALDA ÇALIŞAN KADINLARIN BİTMİYEN ÇİLESİ

Tahtakale Santralında üç bin kadın emekçi çalışır. Burası kapalı bir mapushane gibidir. Memur etiketi altında çalışan bu kadınların sorunları nelerdir? Biriyle konuşuyoruz:

— Çalışma koşullarınızı anlatır mısınız?

— Bizim cumartesi pazarımız, bayramımız seyranımız yoktur. Gece gündüz demeden kulaklarımızda insanı insanlıktan çıkaran bir gürültü içinde boğaz tokluğuna çalışıyoruz. Keyfi uygulamalar son derece yaygın. 5-10 dakika geç kalsak hemen ücretimizden, ikramiyemizden kesiliyor. Ne emzirme odamız ne de kreşimiz var. Geçen yıl göstermelik bir kreş açıldı. Ama ne kreş! İki arkadaşımız öğretmen ve hemşire oldular. Bekleme odası kreş odası haline getirildi. Oyun yeri olmadığından çocuklar tuvalette oynuyorlardı. Tabii kısa zamanda bitlendiler ve aileleri tarafından geri alındılar. Böylece kreş de kapandı.

Gebe arkadaşların halı ise içler acısı. Karnı burnunda onlar da gece nöbetine kalırlar. Emzikli anneler bebelerinden uzakta sütleri giysilerini ıslata ıslata çalışırlar. Analığa saygı, kadın emeğinin ko-

runması, insan olmanın yasaları işlemez burada.

— Gürültü üzerinizde nasıl bir etki yapıyor?

— Kulaklarımızda bütün gün kulaklıklar takılıdır. Bu sürekli ses, daha sonra da beynimizin içinde uğuldamaya devam eder. Bir süre sonra kulaklarımız iyi duymamaya, algılamamaya yavaşlamaya başlar.

— Çalışma şartlarınızın düzeltilmesi doğrultusunda ne gibi somut istemleriniz var?

— Kullandığımız kulaklıklar sürekli uğultu, cızırtı yapıyor. Diğer aletler de çok ilkel. Bunlar pek çok ülkede artık kullanılmıyor. Da-

ha modern, daha elektronik olanları var. Aletlerimizin yenilenmesini, modernleşmesini ve çalışma saatlerinin azaltılmasını istiyoruz.

— Sorunlarınız nasıl çözümlenebilir?

— Bizim en önemli sorunumuz grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarımızın olmaması. Ancak dışı dış bir mücadele vererek bu hakkımızı elde ettiğimiz zaman, diğer sorunlarımız da çözümlenir. Bunun için de hızla örgütlenip işverenlerin karşısına tek bir yumruk gibi çıkmalıyız. Bizler hep birlikte fişleri çektiğimizde işveren isterse dize gelsin.

**Tüm memurlara grevli toplu sözleşmeli
sendika hakkı için ileri**

FAŞİZM NEDİR?

Bir ülkede peynirin kilosu bir yılda 50 liradan 100 liraya çıktıysa, kiralar maaşların dörtte üçünü yutuyorsa, en temel ihtiyaç maddeleri bulunamıyorsa, yılda 70 bin işçi işten atılıyor ve işçi ücretleri donduruluyorsa, iç ve dış borçlar milyarları buluyorsa, bütçe açığı emekçi halkın lokmasından koparılan vergilerle karşılanmıyorsa, üretim hızı yavaşlamışsa, o ülkede kapitalizm derin bir bunalım içinde demektir. İşbirlikçi tekkelci sermaye bu koşullarda faşizme geçit arar.

Bir ülkede işçi sınıfının ve emekçi yığınların örgütlenmesi hızlanıyorsa, köylerde kentlerde yüzbinlerce insan demokratik istemlerini haykırıyorsa, grevler, yürüyüşler, mitingler yurt çapında yaygınlaşıyorsa, 1 Mayıs alanını dolduran yüzbinler işçi sınıfının partisine özgürlük isteyerek sermayenin yüreğine korku salıyorsa, burjuvazi sömürsünü rahatlıkla sürdüremiyor demektir. İşbirlikçi tekkelci sermaye bu koşullarda faşizme geçit arar.

FAŞİZM NEDİR?

Faşizm egemen sınıfların esikisi gibi güçlü olmadıkları, sömürlerini rahatça sürdüremedikleri, kapitalizmin ekonomik bunalımının arttığı, buna karşı geniş halk yığınlarının demokratik hareketinin yükseldiği dönemlerde ortaya çıkar. Faşizm sermayenin en gerici, en saldırgan unsurlarının açık ve kanlı diktatörlüğüdür.

FAŞİST TIRMANIŞIN GÖSTERGESİ NEDİR?

Almanya'da Hitler'in palazlandığı ve ülkemizde yaşadığımız gibi, tekkelci sermaye sömürsünü gizlemek için faşist teröre başvurur. İnsanları faşist terör yoluyla öyle bir can korkusuna düşürür ki «aman canımız kurtulsun da ekmek elli lira olsun» dedirtir. Yalana başvurur, rastgele öldürür planlı öldürür, kitle katliamı yapar.

Halkın ekonomik ve demokratik istemlerine sahip çıkıyor gözüktür. «İşçi fabrikaya ortak», «Sömürü düzenine karşıyız», «Kahrolsun tekel» sloganlarıyla kitleler içinde sempatli kazanmaya çalışır. Hitler de aynı sloganlarla ortaya çıkmış ve insanlığa felaket getirmiştir. Ne var ki insanlık bir kez faşizmi yaşayarak tanımıştır.

O dönemde Almanya'da paranın satınalma değeri o kadar çok düşmüştü ki, memurlar maaş almaya sepetle gidiyorlardı. Bir mektup 1 milyon marka postalanıyordu. İşçiler 8 saatlik işgününün sonunda «Büyük Almanya için» de 3 saat ücretsiz çalışmak zorunda kalıyorlardı.

Faşizm günümüzde, kitlelerden iktidara gelecek kadar destek bulamayacağını bilir. Bu nedenle devletin kilit yerlerine, kolluk kuvvetlerinin içine faşistleri yerleştirir. Tepeden inme, cuntalarla, sıkıyönetimlerle iktidara gelmeye çalışır. buna zemin hazırlamak için, teröre, içsavaş kışkırtıcılığına başvurur.

FAŞİZMİN SONUÇLARI NEDİR?

Faşizmin iktidarda olduğu dönemlerde işçi sınıfı ve emekçi halkın parasal gücü hep azalmış, buna karşılık parababalarının sermayeleri büyümüş, ekonomi bir avuç tekelin egemenliğine girmiştir. Faşizm kadın erkek, çocuk ihtiyar ayırt etmez. Kendinden olmayan herkesi ve tüm değerleri yok eder. Grevler, mitingler, yürüyüşler, sendikalar, demokratik örgütlenmeler yasaklanır, basın susturulur. İnsanlar suçsuz yere tutuklanır, öldürülür, işkence ediliyor.

FAŞİZM KADER DEĞİLDİR

Tekelci sermayenin faşizme geçit aradığı, faşizmi tırmandırdığı her dönemde faşizm mutlaka iktidar olacak demek değildir. Faşizmin zaferini engellemek o ülkedeki işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin örgütlü savaşım gücüne ve kararlılığına bağlıdır. En geniş cepheyle oluşturup faşizme ve tekelere karşı tek bir yumruk olmalarına bağlıdır.

BİR SAVAŞIM
1979'A, GEÇTİĞİM
DELELERİNDEN,
KAZANARAK VE
KAPİTALİZMİ
SAVAŞ BAYRAĞI
SINIF SAVAŞIMI

ĞUNDAN KURTUL
LUNU SEÇEN ASY
ÜLKELERİNİN SA
SOSYALİST
KÜLTÜREL VE TE
MELERİ, BARİŞ
ZANIMLAR GETİ
SESLERİ HERGÜN
1979'DA TÜM
OLAN GÜÇLER SE
VAŞIMINI, EMPER
SAL KURTULUŞ S
LANMA SAVAŞIMI
LAK VE MUTLU BÜ
HAYKIRACAKLAR.

ULUSAL DEMOKRATİK
CEPHE'Yİ (UDC) HAYATA
GEÇİRMEK İÇİN

— İşçi sınıfı öncülüğünde tüm ilerici demokratik kuruluşların, partilerin, sendikaların, meslek örgütlerinin, kooperatiflerin güç ve eylem birliğinin hayata geçirilmesi,
— Miting, yürüyüş, açık hava ve salon toplantıları, imza kampanyaları, bildirgi dağıtımı, kahve toplantıları gibi yığın eylemleri düzenlenmesi,

— Mahallelerde işyerlerinde, köylerde, halkın acil, dirimsel istemlerinin değerlendirilmesi (yol, su, elektrik, kanalizasyon, kreş, okul, işsizlik, kötü konutlar, pahalılık, beslenme... vb. konularında) Buralarda halkın haklı istemlerine kavuşmalarında yardımcı olunması,

— Mahallelerde faşist ve mafya örgütlerinin kapatılması, bu örgütlerin duvar yazılarının silinmesi için kampanyalar başlatılması,

— Faşist saldırılardan zarar gören esnafa, örgüte ve kişilere yardımcı olunması,

— Halkın faşist teröre karşı, yüreklendirilmesi, yıldınlıktan kurtarılması, can güvenliği için eyleme sokulması,

— Yerel yönetimlerle ve parlamentodaki ilerici saygınlıklarla iyi ilişkiler sürdürülmesi, emekçi halkın yararına girişimlerin desteklenmesi, veya girişimde bulunmalarının sağlanması,

Tüm demokrasi güçlerinin olduğu kadar kadınların da birinci görevidir.

Bu nedenle emekçi kadınların birliktir ilerici yığın örgütü İKD'yi yığınsallaştırmak, geniş kadın kitlelerini kavramasını sağlamak için uğraşı vermek temel önem taşımaktadır.

Kıscası yığınlara her zaman yanlarında, onlarla birlikte olduğumuzu hissettirmeliyiz. İşte böyle uzun, sabırlı savaşım sonunda örgütlenen kitleler, işçi sınıfının öncülüğünde oluşan ulusal demokratik cephe ile faşizmin emperyalizmin, tekellerin ve gericiğin üstüne yürüyecek, ileri demokratik iktidarı kuracaktır.

FAŞİZME GEÇİT VERMEYECEĞİZ

Faşizme karşı savaşım, sadece bir avuç faşist zorbaya ve örgüte karşı değildir. Faşizme karşı mücadele, işbirlikçi tekellere, em-

peryalizme, ırkçılığa, savaşa, sömürüye, baskıya karşı örgütlü, yığınsal bir savaşım.

Faşizme karşı savaşım can güvenliğine indirgenmemelidir. Zaten faşist terörün işsizlik, pahalılık gibi sorunları gizlemek için yapıldığı hep hatırlanmalıdır. Yığınsallaşma bu nedenle çok önemlidir. İşbirlikçi tekeller ve büyük toprak ağalarıyla çıkarları çatışan, onlardan zarar gören tüm güçlerin örgütlenip tek cephede birleştirilmesi bu nedenle zorunludur. Sessiz, eylemsiz örgütsüz kitleler faşizmin kurbanı olurlar.

Ancak kitleleri savaşıma çağırmak tek başına anlamsızdır, soyuttur. İnsanlara faşizm nedir, ne getirir, ne götürür anlatılmaz ve ikna edilmezlerse onları faşizme karşı kıpırdatmak mümkün olmaz.

Bu nedenle kitlelerin hoşnutsuzluğu, öfkesi, potansiyeli örgütlenmeli ve faşizme karşı yönlendirilmeli, somut hedefler etrafında birleştirilmeli, ulusal demokratik güçler bir cephe oluşturmalıdır.

Burada en büyük görev demokrasi güçlerine düşmektedir.

1979'A GIRERKEN...

M YILINI DAHA GERİDE BIRAKTIK. MİZ YILIN OLAYLARINDAN, MÜCA-
UTKULARINDAN YENİ DENYİMLER
DAHA BİLENEREK GİRİYORUZ.

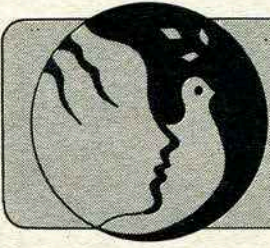
İN KALELERİNDE İŞÇİ SINIFININ
ALTINDA TOPLANAN MİLYONLAR
INI, YÜKSELTİYORLAR.

SÖMÜRGEÇİLİĞİN BOYUNDURU-
LAN VE TOPLUMSAL İLERLEME YO-
YA, AFRIKA VE LATİN AMERİKA
YISI HERGÜN ARTIYOR.

SİSTEMİN EKONOMİK, BİLİMSEL,
TEKNOLOJİK ÜSTÜNLÜĞÜ VE GELİŞ-
VE İLERLEME DAVASINA YENİ KA-
RIYOR. VE ÜLKEMİZDE DE KAVGA
BİRAZ DAHA YÜKSELİYOR.

DÜNYADA İLERLEMEDEN YANA
NIF SAVAŞIMINI, DEMOKRASİ SA-
YALİZME KARŞI SAVAŞIMI, ULU-
SAVAŞIMINI, BARİŞ VE SİLAHSIZ-
NINI DAHA DA YÜKSELTECEK, PAR-
R GELECEK İÇİN DAHA GÜÇLÜ

ilerici kadınlar derneği'nden haberler

Fatih şubesi yakıldı, Paşabahçe temsilciliği bombalandı

5 Aralık gecesi 03.00 sıralarında İKD Fatih Şubesi kundaklanarak yakıldı. Aynı gün durumu bilmeyerek derneğe gelen bir İKD üyesine saldırılarak kaçırılmak istendi. 9 Aralık günü şubenin fotoğraflarını çekmek için gelen fotoğrafçılara taşlı sopalı saldırıldı. Bu olay üzerine 11 Aralık günü İstanbul'da toplanan binlerce imza ile Valiliğe giden yüzü aşkın kadın olayın suçlularının bulunmasını ve hesap sorulmasını istedi.

Vali Muavini Utku Ucan'dan bu konuda söz alan kadınlar daha sonra Valiliğin önünde bir basın toplantısı düzenlediler. İstanbul Bölge Sekreterliği yaptığı açıklamada, 11 Aralık günü şubenin bombalanacağını Emniyet 1. Şube Müdür Muavinle-

rinden birine bildirilip önlem alınmasının istendiğini, ancak herhangi bir önlem alınmadığını belirtti. Basın bildirisinde şöyle denildi: «Bu saldırganlar, a-nalık hakları ve çocuklarının yaşaması yarınları için savaşım veren İKD üyelerini daha bir bilinçle, daha fedakarca çalışmaya yöneltmiştir. Bizler tüm an-ları ve erkeklerimizi yurdumuzu karanlıklara boğmak isteyen emperyalist-faşist güçlere karşı savaşıma çağırıyoruz. Bu ara-da idari yetkililerden de daha ciddi, daha hedefli ve yurtse-verlik onuruna uygun biçimde görev yapmalarını talep ediyoruz.»

• Beykoz'da, Burunbahçe-Pa şabahçe temsilciliği de 20 Aralık gecesi 02.00 de bombalanarak tamamen tahrip edildi.

Fatih şubesinin yakıldıktan sonraki durumu

FATİH BÖLGESİ GENEL İŞÇİ

KOMİSYONU TOPLANDI

İKD Fatih ve Gaziosmanpaşa şubeleri genel işçi komisyonunun 'sendikalar mücadelesi' konusundaki eğitimi 10.12.1978 günü İKD Gaziosmanpaşa şubesinde yapıldı. Eğitim, Maden İş Toplusözleşme Dairesinden uzman Toygun Eraslan tarafından verildi. Fatih bölgesinden değişik fabrikalardan temsilci arkadaşların katıldığı toplantı büyük bir ilgiyle izlendi. 1960'lerden bu yana gelişen sendikalar mücadelesi tartışıldı. 2.5 saat süren toplantı sonunda yığınsal işçi örgütlenmesi için gerekli olan bilgilerin (kudum tazminatı, emzirme izni, doğum izni gibi) bu tip eğitimler yoluyla verilmesi kararlaştırıldı.

GAZİOSMANPAŞA ŞUBESİ AÇILIŞINI KUTLADI

3 Aralık'ta Gaziosmanpaşa'da bir düğün salonunda, şubenin açılışını kutlamak için bir gün düzenlendi. Kutlama gününe çevredeki fabrikalardan çok sayıda işçi ve emekçi katıldı. Şube Başkanı İmren Gönen'in açış konuşmasından sonra bölgede yapılan çalışmalar anlatıldı. Okuma yaz-

mayı yeni öğrenen bir işçi kadının derneğe bir kutu kitap armağan etmesi sevinçle karşılandı.

Şiirlerin okunması, halk oyunlarının oynanması ve film gösterilerinin yanı sıra, Grundig fabrikasındaki işçilerin sergiledikleri bir oyun da güne renk kattı.

ANALAR DAHA NİCE SİNAN'LAR DOĞURACAK

Faşist katiller tarafından öldürülüşünün 1. yılında Sinan Hepşen, Gaziosmanpaşa halkı tarafından anıldı. 16 Aralık'ta mezarı başında yapılan saygı duruşundan sonra düzenlenen anma törenine 200 kişi katıldı. Toplantıda Sinan'ın katilinin, Sağmalcılar Ce-

zaevinden kaçan Mustafa Yılmaz takma adlı MHP ve ÜGD üyesi Mustafa Baki Gülcan olduğunu saptandığı söylendi. Sinan'ın anıesi de yaptığı konuşmada Sinan'ın katilinin cezalandırılmasını, faşist yuvaların dağıtılmasını istedi.

ÇAYCUMA'LI İKD'LİLER KREŞ İÇİN BELEDİYE'YE BAŞVURDULAR

İKD Çaycuma Şubesi üyeleri 14 Aralık'ta Belediye Başkanını ziyaret ederek ilçelerinde kreş açılmasını istediler. Bebelarını, çocuklarını kucaklayıp Belediye Başkanının odasına giren kadınlar, İKD'nin bu konuda çalışmalarını ve açtığı kampanyayı anlattılar. Bu sırada çocuklar da odanın her yanında koşuşturup oynuyorlardı. Çaycuma Belediye Başkanı kreş açmak için çalışacağına ve bu konuda ısrarlı olacağına söz verdi.

UÇY'NİN DUYURULMASI İÇİN

HER TÜRLÜ OLANAKTAN

YARARLANILMALIDIR

İKD Kocaeli ve Kartal Şubeleri bu konuda örnek bir çalışma yaparak bölgelerinde eczane, kitapçı, çocuk giysileri satan mağazalar, okul gibi çeşitli yerlere UÇY ile ilgili afiş, pano ve tiyatrolar asıyorlar.

Ayrıca İKD Kocaeli Şubesinde çocuklar için okuma günleri düzenleniyor. Bu günlere üyelerin çocukları büyük ilgi gösteriyorlar.

KREŞ SEFERBERLİĞİ İÇİN TOPLANAN İMZALAR TBMM'YE VERİLDİ

İleri Kadınlar Derneği kuruluşundan bu yana kreş ve yuva sorunu için sürekli savaşım veriyor. Son olarak, kreş seferberliği için açtığı kampanya sonucunda 60 bin imza toplandı. Bunlar, kreş sorununa köklü ve uygulanabilir bir çözüm getirebilecek olan bir dizi öneriyle birlikte 6 Aralık'ta TBMM Başkanlığına sunuldu.

8 Aralık'ta İstanbul, Ankara ve Adana'da yapılan basın toplantılarında olay kamuoyuna duyuruldu. Basın bildirisinde, 1979 Uluslararası Çocuk Yılı'nda bu konuda gerekli yasal önlemlerin alınması, yatırımların başlatılması devlet bütçesinden gerekli fonların ayrılması istendi.

ŞİŞLİ-PINAR MAHALLESİNDE

KADINLAR ANASINIFI İSTİYORLAR

Pınar mahallesindeki emekçi kadınlar ilkokulda ana sınıfı açılması için imza kampanyası açtılar. Topladıkları 200 imzayı 7 Aralık 1978 tarihinde Pınar mahallesindeki ilkokul müdürüne sundular. Okul müdürü, gerekli yerlere başvurmayla söz verdi.

MYK ÜYELERİ ŞUBELERİ

ZİYARET EDİYORLAR

İKD Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, şubelerle merkezin ilişkilerini sıkılaştırmak için tüm şubeleri ziyaret etmeye başladılar. Bu tür ilişkilerin İKD'yi daha da güçlendireceği düşüncesiyle başlayan bu ziyaretlerin ilki 16-17 Aralık günleri Çaycuma'da gerçekleşti.

16 Aralık günü yapılan genel üye toplantısından sonra «Faşizm» konulu seminer verildi. Daha sonra MYK üyeleri

genel durum değerlendirmesi yaparak yığın eylemleri, eylem birliği UDC, ileri demokratik düzen konularını açmaya çalıştılar. «İKD'li nasıl olmalıdır» sorusuna hep birlikte cevap arandı ve 18 özellik bulundu.

Daha sonra kadrolarla yapılan toplantıda İKD'nin genel politikası, şube yönetim kurulu üyeleriyle yapılan toplantıda ise, yönetim kurulunun işleyişi, genel merkezle ilişkiler konuları tartışıldı.

Diyarbakır'da yığinsal kadın yürüyüşü yapıldı

16 Aralık günü Diyarbakır önemli bir gün yaşadı. Tarihinde ilk kez bir kadın yürüyüşü yapıldı o gün. Yürüyüşü seyretmek için caddelelere yığılan halk hem şaşkınlık, hem de takdirle izliyordu; emperyalizme, faşizme, pahalılığa, işsizliğe karşı yürüyen kadınları.

İKD Diyarbakır Şubesince düzenlenen yürüyüş ve mitinge köyden, kentten yüzlerce kadın katıldı. Kimi köyden şalvarıyla, çatkısıyla, kimi kentten siyah çarşafıyla. Balçık çamurun içinde yalınayak yürüyenleri de vardı.

Ama hepsinin söylediği aynıydı: «Pahalılık adlı, yürüdü. Her gün evlatlarımız faşist kurşunlarla ölüyor. Gaz yok, gübre yok, toprak yok, okul yok, iş yok. Ama ö-

lenler çok. Biz anayız. Önce biz yürüyeceğiz. Fidan gibi oğullarımıza, kızlarımıza gelen saldırılara göğüslerimizi siper edeceğiz. İş, ekmek isteyeceğiz.»

Büyük çoğunluğu bırakın böylesi bir yürüyüşe katılmayı, şimdiye dek sokakta yalnız yürümüş bile değildi. Ama şimdi safları disiplinli, sloganları güçlüydü. «Hayat pahalı can ucuz», «Ulusal baskıya son» «Faşizme geçit yok» Faşistler savulun analar geliyor.»

İKD Diyarbakır Şubesinin bu eylemi bir yandan örgütlü kadın hareketinin ulaştığı boyutları gösteriyor.

16 ARALIK YÜRÜYÜŞÜ ANTI-FAŞİST EYLEM BİRLİKLERİNİN SOMUT BİR BAŞARISI OLDU.

TÜM-DER, İGD, İKD, İLD, DEV LİS, DÖB, GENÇ-ÖNCÜ, SGB, DDKD, DHKD, GİB gibi örgütlerin oluşturduğu Kadıköy eylem birliğinin düzenlediği «Faşizme karşı mücadeleleyi yükseltelim» yürüyüşü 16 Aralık'ta Kadıköy-Üsküdar arasında yapıldı.

Faşistlerin tüm engelleme çabalarına karşın yürüyüş başarıyla sonuçlandı. Faşistler tarafından yerleştirilen ve yürüyüş sırasında aralıklarla patlayan bombalar, binlerce anti-faşisti korkutmak yerine daha da biletti. Halktan 5 kişinin yaralanmasına neden olan bombalar, faşistlerin halk düşmanı yüzünü ve anti-faşist eylem birliğinden ne denli korktuklarını gösterdi.

Büyük bir disiplin içinde geçen bu yürüyüş oluşturulan anti-

faşist eylem birliklerinin somut bir başarısıdır. Böylesi birlikler gerici faşist güçlere indirilen bir darbedir.

YAŞASIN

EYLEM BİRLİĞİ

EMPERYALİZMİN ÇÖPLÜĞÜ

Tren hareket etti. Kompartımanın penceresinden dışarı bakıyordum. El sallayanlar, tek-tük ağlayanlar azaldı, küçüldü. Sonra küme küme ışıklara gömüldü Ankara. Işıklar da tükenince madeni gürültüler daha bir arttı sanki. Bu, bir trenin hareket ettiği istasyonu, kenti terkedişiydi. Ama ben, Sosyal Sigortalar Kurumu'ndaki yüzlerce, binlerce, bir portakal, bir limon gibi posaları çıkarılmışlarla gidiyordum sanki. Kompartımanda, karşımda, yanımda oturanlar yerine, Mehmet Atalay'ları Süleyman Danışman'ları görüyor gibiydim. Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan pek çok adres almıştım. Eskişehir'de, İstanbul'da ve Türkiye'nin öteki illerinde, ilçelerinde, köylerinde daha nice yaralılar, hastalar, sakatlar vardı... İnce, uzun, dar koridorlardan geçmiştım. Yabancı ülkelerde çalışan işe yaramazlar gerekçesiyle geri gönderilmiş işçilerimizin dosyaları dolaplarda, masalarda yığın yığındı. O zaman, kırmızı, sarı, mavi birer dosya gibi düşündüm her birini. Gerçi her dosyanın içinde bir insan, bu insana bağlı üç, beş on insanın dramının yazılı olduğunu biliyordum. Ama şimdi, şu Ankara'nın bozkırında homurdanan trenin içinde, bu dosyalardan çok, bu dosyaların bulunduğu, gönderildiği bina, binalar düşündürüyordu beni. Yabancı ülkelere gidecekler nasıl ayıklanıyordu: İçimizden en güçlülerimiz, en sağlıklı olanlarımız seçilmiyor muydu? Sonra?.. Ya bilgisizlikten, ya çok güç koşullarda çalıştırılmamızdan, ya sosyal yaşantıya uyumsuzluktan ötürü uğradığımız bir kaza sonucu nasıl da dosyaları düzenlenip gönderiliyorlardı! Gönderilenler şöyle dursun, ilk gönderenler neden seslerini çıkarmıyordu? İlk gönderenler kimdi? Kimdi ilk gönderenler? Niye?..

Bir garson zil çaldı.

«Yemek yiyecekler, Restoran...»

Kalktım yerimden. Restorana doğru yürümeye başladım. Yürürken, Sosyal Sigortalar Kurumu'nda, dış ülkelere çalışan, çalışırken çalışma gücünü kaybetmiş işçilerimizin işlemleriyle uğraşan bölümün ismini bulmuştım: Emperyalizm çöplüğü...

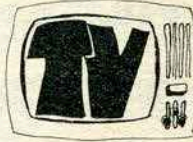
Nasıl bir çöplüktü bu? Her dosyanın içinde, yüzlerce, binlerce acının özü...

Küçük, küçücük yavruların ana, baba sevgisine, güvenine umut açarken soldurulmuş bakışları, el uzatmaları...

İçki kokan restoran dumanlı ve gürültülüydü. Bir masaya ilıştim. Yemek geldi.

Cebimdeki adresleri gösteren kağıdı çıkardım. Eskişehir'dekileri okudum.

BEKİR YILDIZ

ZATEN SAYILI

Çarşamba akşamları haberlerden önce Julio Galiza'nın sunduğu «Bir Konu Bir Kenar» programı yayına giriyor. Çeşitli kesimlerden, çeşitli mesleklerden kişilerle yaptığı söyleşiler sorunların duyulmasına, düzeltilmesine, yetkilileri bilimiyere ama bizleri düşünmeye itiyor. Programın konuları gerçekten özenle seçiliyor. Bir mahkûmun, işe öğren-cisinin sorunlarından, uluslararası günlerin tanıtılmasına kadar ilgi ve merakla izlenen bir program.

Zaten sayılı olan böylesi programlar neden erken, televizyonun en seyredilmez saatine konur? O saatlerde insanların çoğu işten dönmekte veya dönmüş yemek yemektedir.

Bu tür programların sayısı artırılmalı ve herkesin izleyeceği saate alınmalıdır.

20
Ocak 1979

NAZIM HİKMET 77 YAŞINDA

İşçi sınıfının ve dünya halk-
larının savaşkan neferi Nazım
Hikmet her yerde bizimle. Fabrika-
da, tarlada, işyerlerinde, tezgâh
başında, onbinlerle yürürken, 1 Ma-
yislarda, aklımızda, yüreğimizde
türkülerimizde, dilimizde.

BARİŞ İÇİN SAVAŞIMIZDA BİZİMLE

Hiroşima'da öleli
Oluyor bir on yıl kadar
Yedi yaşında bir kızım
Büyümez ölü çocuklar

.....
Çalıyorum kapınızı
teyze amca, bir imza ver
Çocuklar öldürülmesin
Şeker de yiyebilsinler
BAĞIMSIZLIK SAVAŞIMIZDA
BİZİMLE;

... En yakın insanmış gibi verirsin
memleketini
günün birinde, mesela, Amerika'ya
ciro ederler
onu.

Yine de büyük hürriyetinle
beraber,
hava üssü olmak hürriyetiyle,
hürsün!..

DÜNYA HALKLARIYLA DAYANIŞMADA BİZİMLE;

... Ben ve bizim mahalle bakkalı,
İkimiz de kuvvetle meçhulüz
Amerika'da.

Buna rağmen,
Çinden İspanyaya,
Ümit Burnundan Alaskaya

kadar,
her milli bahride, her kilometrede
dostum ve düşmanım var.
Dostlar, ki bir kere bile
selâmlaşmadık
aynı ekmek, aynı hürriyet, aynı
hasret için ölebiliriz.
Düşmanlar, ki kanlarına

susamışım,
kanıma susamışlar.
Benim kuvvetim,
bu büyük dünyada yalnız
olmayışumdur...

SÖMÜRÜYE KARŞI
SAVAŞIMIZDA BİZİMLE;
Türkiye işçi sınıfına selâm;
Selâm yaratana
Tohumların tohumuna,
Serpilip gelişene selâm
Bütün yemişler dallarınızdadır
Beklenen günler güzel günler
ellerinizdedir...

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYAYA OLAN İNANCIMIZDA BİZİMLE;

Topraktan, ateşten ve denizden
doğanların

En mükemmeli doğacak bizden...
ve insanlar ellerini
korkmadan

düşünmeden
birbirlerinin ellerine bırakarak
yıldızlara bakarak
«Yaşamak ne güzel şey»
diyecekler...

1979'A GİRERKEN
ULUSLARARASI ÇOCUK YILI
ÇALIŞMALARI VE EYLEMLERİ
YÜKSELİYOR

ÇOCUKLARIMIZ İSTEMLERİNİ PARLAMENTOYA İLETECEKLER

- İKD üyelerinin çocuklarının, 31 Aralık 1978 günü, Türkiye'nin her yanında dağıtmaları planlanan bildirilerde, 1979 da yetkililerin ve halkımızın çocuk sorunlarına eğilmeleri ve ciddi çözümler getirme-leri isteniyor.

UÇY DEMOKRATİK ÖRGÜTLER ÇALIŞMA GRUBUNU OCAK AYI İÇİN DÜŞÜNDÜĞÜ EYLEMLER

- UÇY İstanbul İl Komitesi Ocak ayının ilk haftasında Taksim ve Kadıköy alanlarında birer çocuk yürüyüşü düzenliyor. Çocuklar el-lerinde taşıdıkları pankartlarla, sağlıklı beslenme, eğitim, kreş-yuva barış gibi özlemlerini dile getirecekler. Aynı gün çocuklara film ve pandomim gösterisi, hafta içinde de ücretsiz kukla gösterileri ya-pılacak.

Ayrıca çalışan çocukların sorunlarının tartışılacağı bir toplantı düzenlenecek.

- UÇY Demokratik Örgütler Çalışma Grubu Ocak ayının ikinci haf-tasında çocukların, sorunlarını ve isteklerini doğrudan doğruya par-lamentoya kendilerinin iletmesini sağlayacak. Bu amaçla kart pos-talama eylemini başlatacak. Toplu olarak postalama eyleminin ya-pıldığı sırada çocuklar bir de basın toplantısı düzenleyecekler. Bu çalışmaların yanı sıra, sokaklarda pullama ve afişleme yapılacak. Gru-ba katılan örgütler tüm yazışmalarında zarfların üzerine özel UÇY damgasını vurarak «Çocuklar Yaşasın» dileğini yurt çapında duy-u-racaklar.

ÇOCUKLAR GREVDE

Sizlere İsveçli çocuk yazarı Gormander'in «ÇOCUKLAR GREVDE» adlı çocuk romanını tanıtmak istiyoruz. Bu kitap, Cem Yayınevi'nin Arkadaş Kitaplar dizisinde yayınlanmış.

Bu romanda bir maden ocağında çalışan işçilerin, haklarını nasıl aradıklarını öğrenecek, işçi çocuklarının maden işçilerine yardım etmek için neler yaptıklarını okurken hem gülecek hem de düşüneceksiniz.

Dağların arasında küçücük bir köy var. Madenköy. Köy, Gümbürtü Dağındaki maden yüzünden bu ismi almış olmalı. Çünkü köyün tüm erkekleri bu madende çalışıyor ve geçimlerini bu madenden sağlıyorlar.

Bu maden o kadar derin bir çukurda ki ve içinde öyle boşluklar var ki zaman zaman bu boşlukların tavanı çökebiliyor. İçinde çalışanlar da bu çöküntülerin altında kalıp hayatlarını kaybedebiliyorlar. Bazen de maden kitlelerinin arasında sıkışan gazdan zehirlenip ölüyorlar.

Peki bu tehlikeler önlenemez

mi? Önlenir elbet. Önlenir ama maden sahibinin biraz para harcaması gerek. Oysa maden sahibi para harcamak istemiyor. Yalnızca işçiler çalışıp maden çıkarsın, o da madeni satıp paraları cebine indirsin diye bekliyor.

Sonunda maden işçileri, yalnızca kendi çıkarını düşünen maden sahibinden haklarını istemeye karar veriyorlar. Madende yeni bir çöküntü olduğu günün ertesi, hep birlikte işi durduruyorlar. Yeni GREVE başlıyorlar.

Ama patron ve hükümet bu grevi kırmaya kararlı. Köye grev kırıcılar gönderiliyor.

Çocuklar, grev kırıcılarının geleceğini müdürün kızı Anna'dan duyunca üç çocuk Anna, Lasse ve Göran işçi temsilcilerine giderek bu haberi iletiyorlar. Ama ne yazık ki büyükleri bu habere inanmıyorlar.

İşte bu kitapta Lasse, Göran ve Anna'nın grev kırıcıları ile başa çıkmak için neler yaptıklarını zevkle ve gülerek okuyacak, maden işçilerinin zaferini kutlayacaksınız.

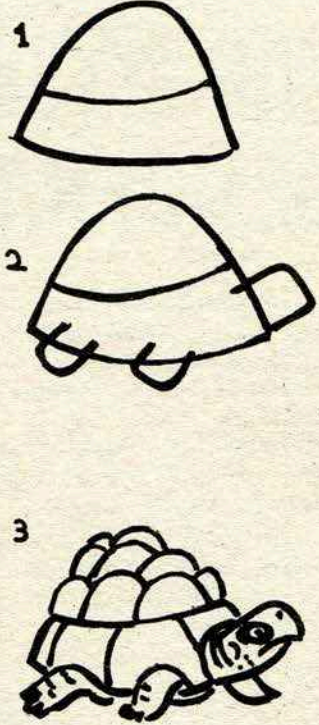
GEÇEN BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Soldan sağa: 1 - Ot, 2 - Kıt, 3 - Oyuncak, 4 - Kola.

Yukarıdan aşağıya: 1 - Ok, 2 - oY, 3 - Okul, 4 - tınaK, 5 - TC

RESİM ÇİZMEK

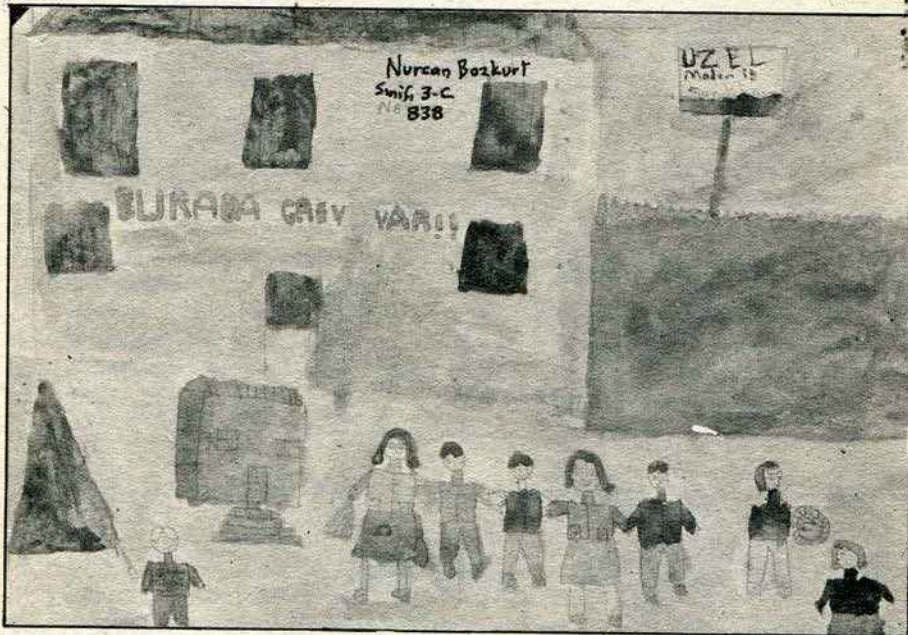
ZOR DEĞİL.

ÇOCUKLAR DEDİ BEN YAZDIM

Yürekler koparılıyor
Gonca goncacık
Heeyyy duymuyor musunuz
Böyle çocuk yılı istemiyoruz.

Muzaffer Özdemir

**Kara çarşafların
altındaki yürekler
demokrasi için
atıyor**

İran da milyonlar tek yumruk “ŞAH GİTSİN DEMOKRASİ GELSİN,,

İran'da faşist Şah rejimine karşı girişilen halk hareketi hergün biraz daha geliyor, Güç kazanıyor, 12 kentte sıkıyönetim ilan edilmesine karşın 9-10 Aralıkta Tahran'da ve diğer kentlerde Şah'a karşı yürüyüşe katılanların sayısı 3,5 milyona ulaştı.

Bu güçlü hareket, dünya demokrasi güçleri tarafından sevinç ve onurla karşılandı. Gerici güçleri ise korkuya saldı.

Evet İran halkından başta ŞAH KORKUYOR: Çünkü yıllardır İran'da SAVAK'ıyla, ordusuyla gözünü kırpmadan kıydığı yurtseverlerin hesabı sorulacak.

Açlığın, işsizliğin, pahalılığın, baskının, zulmün, sefaletin, eğitimsizliğin hesabı sorulacak. Halkın açlıktan ölmesi bahasına siyahlıların yatırılan milyarlarca doların hesabı sorulacak.

ABD EMPERYALİZMİ KORKU-

YOR: Çünkü, yıllardır Şah'ın siyahlıların için harcadığı ve Amerikan tekellerinin kasalarına oluk oluk akan milyarlarca dolar kesilecek. Üstelik Yakın Doğu'daki en sadık jandarmalarından birini yitirecek. ABD Petrol tekelleri bundan böyle İran'dan yok pahasına ham petrol alıp da kimin sırtından milyarlar vuracak? Ve üstelik emperyalizmin saldırgan örgütü NATO'nun bir haikası daha kırılacak.

İran'da bütün halkın katıldığı hareket genel olarak üç kaynaktan yönlendiriliyor. Bunlardan birincisi başını Şii liderlerin çektiği, kırsal kesimin yoksul halkını ve orta katmanları yönlendiren Dinci Hareket. İkincisi Ulusal Cephe Hareketi. 1953'de CIA'nın darbesiyle başkanlıkta düşürülerek öldürülen Musaddık'ın ilkelerine sahip çıkan, burjuvazinin tekellei dışında kalan kesimini, küçük ve orta sa-

nayicileri temsil eden hareket.

Üçüncüsü ise ülkedeki en örgütlü güç olan işçi sınıfının Partisi TUDEH (İran Halk Partisi) nin yönlendirdiği hareket.(TUDEH 1941'de kurulmuş ama 1953 yılından bu yana çalışmalarını zor koşullar altında gizli olarak sürdürmek zorunda kalmış.)

Şu anda bu üç hareket, ortak bir programa sahip örgütlü bir cephe oluşturmuyorlar. Ancak özellikle Şah'ın ve diktatörlüğünün yıkılması, petrolün millileştirilmesi, yabancı tekellerin, CIA'nın ülkeden kovulması, SAVAK'ın dağıtılması, siyasal özgürlüklerin tanınması, siyasal tutukluların serbest bırakılması ortak özlemlerini oluşturuyor.

Şimdi dünya ilerici ve demokrasi güçlerinin yüreği İran Halkının haklı savaşlarıyla birlikte atıyor.

Zafer İran Halkının Olacaktır

VIETNAM HALKIYLA DAYANIŞMAMIZI GÜÇLENDİRELİM

Emperyalizm 30 yıl boyunca Viet-Nam'a bombalar yağdırdı durdu. Ülke özgürlüğünü uzun ve kahırlı bir savaş sonucu elde ettikten sonra da bombaların ardı kesilmiyor.. Ama bu kez bombalar ne hidrojen ne napalm. Bu kez iftiralar, yalancı haberler bombardımanı.

Kamboçya ile aralarındaki sınır anlaşmazlığını Viet-Nam'ın saldırganlığına bağlayarak ülkelerini yeni baştan kurmaya çalışan bir halka kara çalmak yalanlardan biri. Bir diğeri de dünya kamuoyunun duygularını sömürmek. İşte örneği: Hem bir ülkede milyonlarca insanın felaketi pahasına isti-

la savaşı sürdüreceksin, hem yenilgiye uğradıktan sonra seninle işbirliği yapmış vatanına, halkına ihanet etmiş bir iki gemi dolusu mülteciyi ülkeneye kabul etmeyeceksin. Hem de TV'de, gazetelerde boy boy fotoğraflarını çekerek «İşte komünist Viet-Nam'ın zulmü» diye duygu sömürüsü yapacaksın. Ve genç bir ülkeyi bu adı yolla yıpratmaya çalışacaksın.

Bu kez emperyalizm pek başarılı değil. Çünkü içinde UDKF'nin de bulunduğu birçok örgüt, dünya ilerici güçlerini Viet-Nam'la dayanışmaya ve bu iftiraların altında yatan gerçekleri açıklamaya çağırıyorlar.

24 OCAK, EMPERYALİZME VE SİYONİZME KARŞI ARAP HALKLARIYLA DAYANIŞMA GÜNÜ

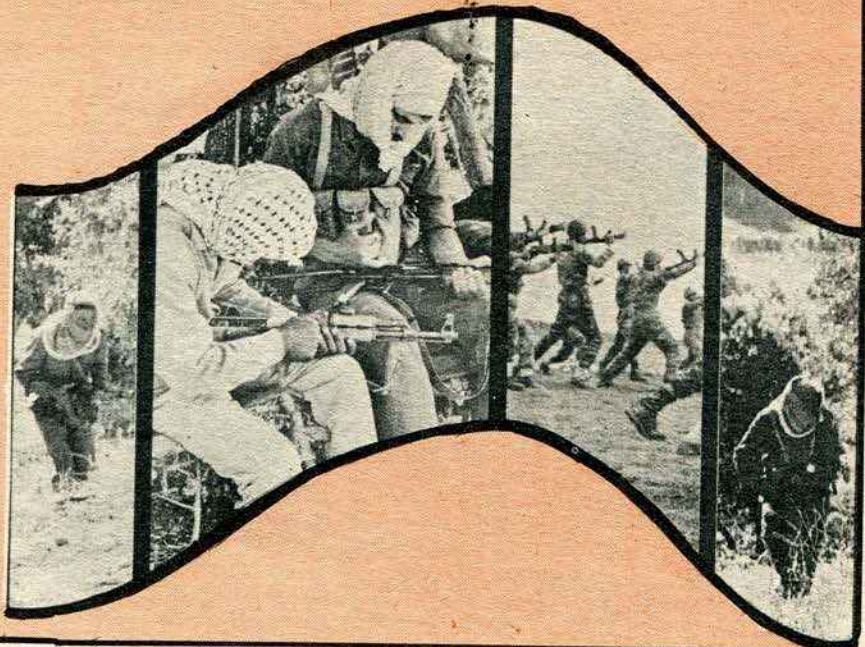
Ortadoğu son yıllarda yoğun çarpışmalara sahne oluyor. Amerikan emperyalizmi Arap - İsrail anlaşmazlığı örtüsü altında Ortadoğu'ya saldırıyor. Binlerce insanın ölümüne yol açıyor. Emperyalistler silah tüketimini arttırmak için ezilen halkların kurtuluş mücadelelerini engellemek için, sıcak savaşları körükliyorlar. Bağımsız Filistin devletinin kurulmasını engellemek amacıyla İsrail'de siyonist hareketi yani Yahudi milliyetçiliğini besliyorlar. Ancak Arap halklarının çıkarları birdir. Zaferin birleşerek kazanılacağına inançlar artıyor.

SAVAŞ YANILILARINA BARİŞ ÖDÜLÜ

Geçtiğimiz günlerde gazetelerde ilginç bir haber okuduk. «Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile İsrail Devlet Başkanı Menahem Begin'e Nobel Barış Ödülü verildi.» Bugün yurtlarından kovulan Filistinli kadınlar, çocuklar, mülteci kamplarında açlık ve sefalet içinde

yaşarken, ölen yakınlarının ardından gözyaşı dökerken, onları insanlık dışı yaşama itenlere barış ödülü veriliyor. Evet, savaş yanlılarına barış ödülü...

Filistinliler başta olmak üzere ezilen Arap halklarının güzel ve haklı günleri yakındadır. Dünya ilerici ve demokratik güçleri bu dayanışma gününü kutluyor.

ANA-ÇOCUK MERKEZLERİNE BAŞVURALIM

Toplumun üçte ikisini doğurganlık yaşındaki kadınlarla 0-14 yaş arasındaki çocuklar oluşturur. Çocuk ve kadınların sağlıklı yaşamaları ve hastalıklardan korunmaları için ana-çocuk sağlığı merkezleri kurulmuştur. Büyük kentlerde merkezlere bağlı şubeler ve istasyonlar da vardır. Bu kuruluşlarda çocuk ve kadın-doğum hekimleri, diş hekimleri, ebe ve hemşireler görev yapar.

ANA - ÇOCUK KURULUŞLARININ GÖREVLERİ :

- I. Analara İlişkin
  - Gebelik kontrolleri
  - Gebe bakımı
  - Lohusa bakımı
  - Doğum kontrolü yöntemlerinin uygulanması

— Analara çocuk bakımı ile ilgili eğitim yapar

- II. Çocuklara İlişkin
  - Çocuk beslenmesi
  - Aşılama
  - Çocuk gelişmesinin kontrolü

NASIL YARARLANALIM ?

Ana ve çocuk sağlığı merkez veya şubelerinin adresini öğrenelim. Çevremizdeki ana ve çocukları da teşvik ederek bu merkezlere başvuralım. Çocukların sağlık kontrollerini ve aşılarını yaptıralsın. Hamilelerin kontrollerini diş ve genel sağlık muayeneleri için başvuralım. Unutmayalım ki sağlık kontrolünü yaptırmak, hastalandıktan sonra tedavi görmekten çok daha kolaydır.

SİĞARANIN HAMİLELERE ZARARLARI NELERDİR?

Sigara tüm içenlere zararlı olmakla birlikte hamilelere birkaç kat daha zararlıdır.

Sigaranın çocuğa ve anaya olan zararlarını şöyle özetleyebiliriz:

1. Sigara damarlarda daralma yaparak çocuğun yeteri kadar ana kanı ile beslenmesini engeller. Böylece ana rahminde çocuğun gelişmesi yavaşlar. Kilosu düşük ve boyu kısa olarak doğar.

2. Çocuğun ana karnında 9 ayını doldurmasını engeller, 7 aylık doğumlara yol açar.

3. Üç ve dört aylık gebelerde sık sık düşüklere yol açar.

4. Annenin sık sık bronşit ve diğer akciğer iltihabı hastalıkları geçirmesine, öksürmesine ve ateşlenmesine neden olur.

Önerimiz, hamile kadınların günde 4-5 sigaradan fazlasını içmemeleridir.

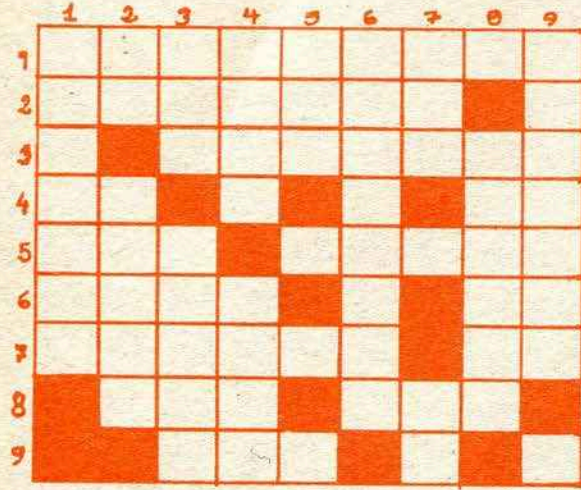

ÇOCUK EĞİTİMİNDE DAYAK CENNETTEN Mİ ÇIKMIŞTIR?

Hayır, dayağın çocuk eğitiminde hiçbir yeri yoktur. Döverek çocuk yetiştirme, çocuğun ilerki yaşlarında büyük ruhi sorunlar doğurur. Ayrıca amaçlanan eğitimi de hiç vermez. Dayak yerine çocuğun doğru kurallarla eğitilmesi gereklidir. Yaptığı yanlışların eleştirilmesi ve doğru davranışların ödüllendirilmesi en etkili yöntemdir. Tüm psikologlar çocukta kendi kendini denetleme yeteneğini kazandırmak için yapılan sözlü uyarıların önemi üzerinde dururlar. Özellikle temelinde sevginin yatdığı her türlü eleştiri ve uyarının, dayaktan çok daha etkili olduğu kesindir.

bulmaca

SOLDAN SAĞA :

1 - Çoğunlukla büyük kentlere göç eden emekçilerin barınma ihtiyaçlarını karşılamak üzere, buralarda kaçak olarak yaptıkları, sağlık kurallarına uymayan konutlar, 2 - Toplumların üretim, değişim, bölüşüm, tüketim yapısını ve işleyişini inceleyen bilim dalı, 3 - Kolun üst kısmında şişkince duran kas kitlesi (çoğul), 4 - Genişlik; Ters, bir yük ve koşu hayvanı, 5 - Bir meyva; Ters, yardım çağrısı için bir emir, 6 - En yüce değer; Yaban hayvanlarının kendilerine yuva edindikleri kovuk; Güldürü; Ters, bir emir, 8 - Nazım Hikmet'in soyadı; Ters, aç olmayan, 9 - Çift olmayan; Üçüncü tekil kişi.

YUKARIDAN AŞA ĞIYA :

1 - Bir toplumda, eskiden kalmış olmaları dolayısıyla saygın tutulup, kuşaktan kuşağa iletilen tinsel kültür öğelerinin her biri, 2 - İlave; Ters büyük hikaye, 3 - Polisin kullandığı araçlardan biri; Ters, bir erkek ismi, 4 - Minimum; Canlıların kanını emerek yaşayan bir asalak türü, 5 - Rakipleme karşı verilen imkan, 6 - Merkez sinir sistemi organı, 7 - Mısır'da bir nehir; Bir bitki türü, 8 - Tanrının varlığını yadsıyan kişi, 9 - Sovyetler Birliği'nde bir cumhuriyet.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ :

Soldan Sağa: 1 - Evlat acısına son, 2 - Maaş, çaA, Rosita, 3 - mıyK, ıksA, Az, 4 - Emek, Anaç, nİ, 5 - İle, İn, 6 - Ye, Aşı, Olay, Ah, 7 - Ayı, Ehli, 8 - Lâle, At, kE, 9 - Ayrar, 10 - zA, Adam, tenamE, 11 - Matador, Arafat.

Yukarıdan Aşağıya: 1 - Emperyalizm, 2 - vA, Elâ, AA, 3 - Lamel, Alâ, 4 - Aşık, Rey, 5 - aM, raD, 6 - Aç, İş, adO, 7 - Cakalı, anaR, 8 - Ne, At, 9 - aı, Oy, 10 - Irkçılık, Ta, 11 - noS, Eter 12 - Asabiye nA, 13 - Si, haraF, 14 - otaN, al, ma, 15 - Nazım Hikmet.

BU SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

7 - Nil, Ol, 8 - Ateist, 9 - Ukrayna. Cop, remaT, 4 - En az, Kene, 5 - Koz, 6 - Omirlik. Yukarıdan Aşağıya: 1 - GeleneK, 2 - Ek, namor, 3 - Komed, aa, 8 - Ran, kot, 9 - Tek, zular, 4 - En, ta, 5 - Nar, şiteY, 6 - Emek, İn, 7 - Pa- Soldan Sağa: 1 - Gecekondu, 2 - Ekonom, 3 - Pa-

★ PATATES SOYARKEN ELLERİNİZİN BOYANMAMASI İÇİN

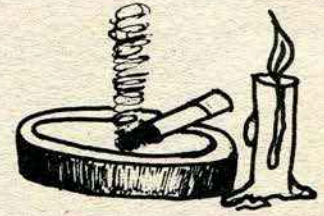
Bunun için ellerinizin ıslak olmasına dikkat edin. Ya da patatesi içi su dolu bir kabin içinde soyun.

★ AĞZINIZIN KÖTÜ KOKMAMASI İÇİN

Sarmısak gibi koku yapan yiyeceklerden sonra bir iki tane kavrulmuş kahve çekirdeği çiğnemek ya da bir sap maydanoz yemek, kokuyu giderir.

★ PATATESİN KARARMAMASI İÇİN

Patatesin kabukları soyulduktan sonra, renkleri çabucak kararır. Eğer patatesleri soyar soymaz hemen kullanmayacaksanız, renklerinin kararması için su dolu bir kabin içine koyun.

SİGARA KOKUSUNU GİDERMEK İÇİN

Odanın bir köşesine ıslak bir sünger koyun. Bir de mum yakın. Koku bir süre sonra kaybolur.

★ TUZUN NEMLENMEMESİ İÇİN

Mutfağınızdaki tuzun nemlenmemesi için, kış aylarında tuzlukların içine bir kaç tane pirinç atabilirsiniz.

★ YEMEKLER TUZLU OLURSA

Yemeği pişirirken tuzunu fazla kaçırsanız içine bir tane soyulmuş patates atın. Biraz pişirdikten sonra patatesi çıkarın. Yemeğin tuzunun azaldığını göreceksiniz.

★ CEKET VE PALTOLARI TEMİZLERKEN

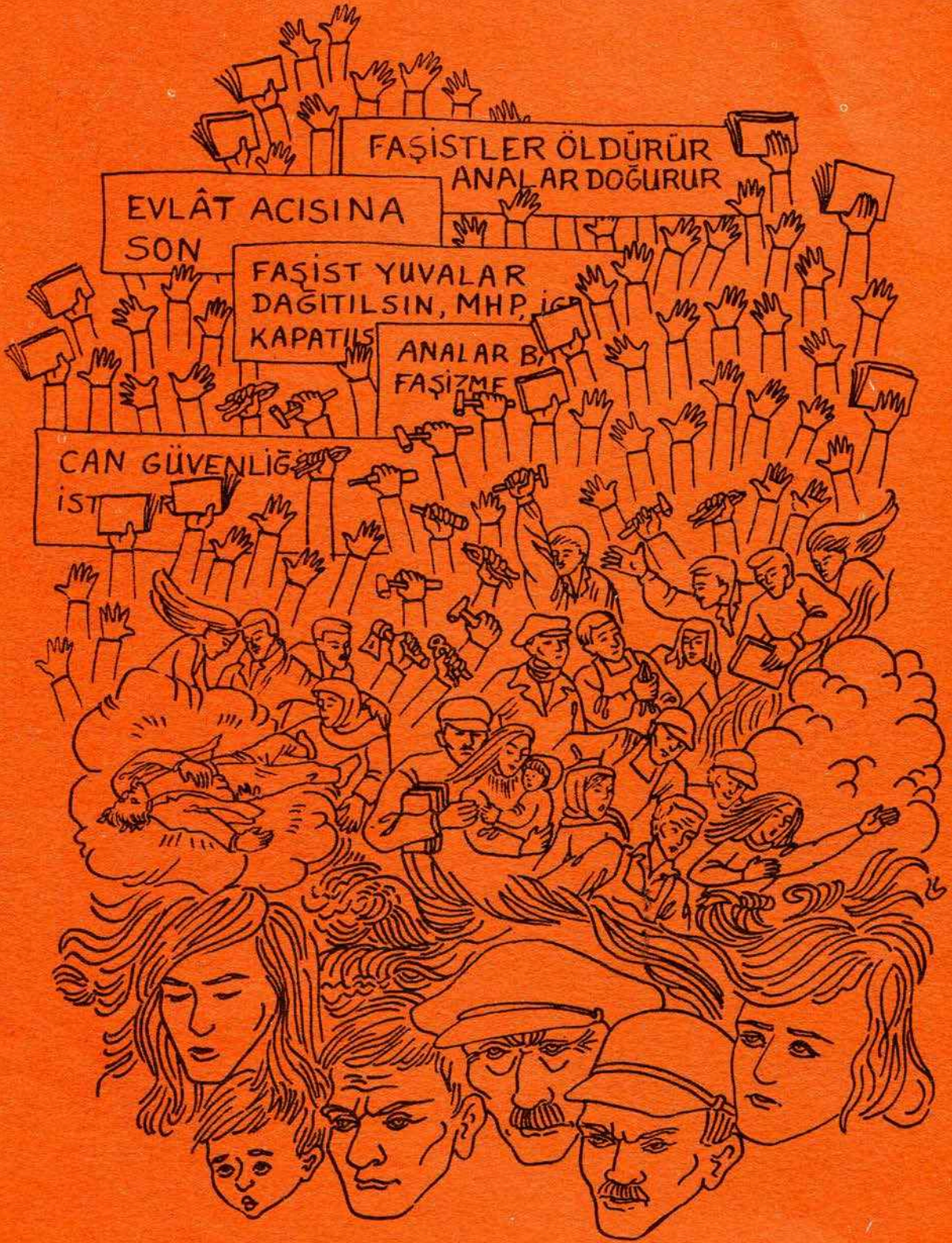
Ceket ve paltoların kol ağzlarını ve yakalarını temizlemek için, 1 kahve fincanı tuz ile 5 kahve fincanı alkolü karıştırın. Kirli yerleri bununla silin.

★ KARINCALARDAN KURTULMAK İÇİN

Mutfağınızdaki dolaplara karıncalar dadandıysa, bunlardan kurtulmak için gezindikleri yerlere kurutulmuş kahve telvesi serpin.

**GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİNİ
YÜKSELTELİM**